

Případ zářících koulí

Rostislav Rajchl

Po několik ročníků tohoto semináře (1994, 1995, 1996, 1997) jsem se snažil poodhalit tajemství pozorování UFO, jehož nárůst byl evidentní v letech 1989 – 1991 nejen v Evropě, ale týkal se i území jižní Moravy. 50. výročí hvězdárny Domu kultury Uherský Brod, bylo důvodem k ohlednutí i za historií spojenou s tímto fenoménem, protože se na hvězdárnu soustřeďovaly zprávy na přelomu 80. a 90. let o pozorování záhadných světél na obloze, nejen z našeho regionu, ale i ze vzdálených míst republiky. Množství záznamů o sledování UFO posloužilo k následnému pokusu interpretovat tento fenomén na konferencích *Člověk ve svém pozemském a kosmickém prostředí* jako přírodní děj. K přerušení mého zájmu o řešení problému UFO vedl důvod, že jsem začal pochybovat, zda zkoumám nějaké neznámé jevy, zahrnované zatím pod pojem UFO, nebo je výzkum spíše sondou do lidské psychiky při vnímání zdánlivě extrémních jevů, a touze po tajemnu.

Výročí hvězdárny bylo dobrou záminkou připomenout si znovu s odstupem více jak 20 let nejzajímavější případy, „ české ufologické horečky „, z konce 20. století. Je to pokus o jakési shrnutí a komentář toho, co jsem na toto téma na konferencích v Úpici přednesl.

17. listopad roku 1989 nebyl jen začátkem sametové revoluce, ale byl i významnou událostí kosmického rozměru. Na obloze se ve večerních hodinách objevila polární záře, pravděpodobně jedna z neintenzivnějších, které byly v minulém století pozorovány. 17. listopadu v době polární záře byly zaznamenány záhadné zářící koule v okrese Rimavská Sobota na Slovensku.... Ve výru politických událostí rodící se demokracie, tato zpráva nedoznala širší medializace.

První zmínku o tomto UFO přinesl deník Práce 27. února 1990 pod názvem *UFOni okupovali Slovensko*, „ *V desítkách obcí pozorovali občané mezi osmnáctou a devatenáctou hodinou dvě pohyblivé se světélkující tělesa v podobě kruhových talířů s anténkami, či jak jiní tvrdili – tykadélky* „. Jak se později ukázalo, kruhové talíře to nebyly, nicméně samotné pozorování bylo možná klíčové v souvislosti s dalším případem pozorování UFO, tentokrát z jižní Moravy z Ostrožské Nové Vsi. Mimochodem ve statistice pozorování UFO z let 1989 – 1991, kterou jsem sestavil, je pouze v 7,5 % uváděno slovo létající talíř, což není moc v souvislosti s obecnou vírou, že UFO jsou dopravní prostředky mimozemšťanů. Na případ ze Slovenska jsem si vzpomněl, když na hvězdárnu dorazilo hlášení o přistání UFO v katastru obce Ostrožská Nová Ves. Chlapec, který pozoroval v ranních hodinách 7. února 1990 před zahradou jejich rodinného domku zářící kouli, vypověděl, že se na ní objevila tykadélka, ze kterých se třikrát zablesklo. O tykadélkách se také hovoří i v pozorování UFO ze Slovenska v novinovém článku z Deníku Práce. Oba případy mají pravděpodobně hodně společného.

17. listopadu 1989 dvojice oranžových zářících koulí sledovala automobil rodiny Štorkových jedoucí z Hrušova do Horných Záhorian (okres Rimavská Sobota). Pořádně tím vystrašila posádku – rodinu s malými dětmi. Ty začaly brečet, když viděly, jak se koule přibližují k autu, kterému posléze několikrát vysadil motor.... Záhadné objekty sledovaly automobil až do obce. Když František Štork otevíral bránu dvora domu kde bydlel, viděl, jak koule obletěly dědinu a odletěly směrem k Tatrám, nad kterými zářila oranžovo červená polární záře. Jak se později ukázalo, její přítomnost byla velice důležitá, možná klíčová, pro další výzkum.

Střed obou koulí protínal zlatožlutý pás, v Ostrožské Nové Vsi byl pozorován růžovo červený. Tam 7. a 8. února 1990 zřejmě podobný objekt přistál před zahradou rodinného domku na kraji obce. O tomto případu byla již veřejnost ve sdělovacích prostředcích na začátku 90. let minulého století obšírně informována. Oranžová koule jako „ půl baráku „ přiletěla směrem od kopců Chřibů, přičemž sledovala dráty elektrického vedení vysokého napětí. Podle výpovědi chlapce, který vše sledoval, se koule před jejich domem objevila kolem půl šesté ráno. Při odletu jako by koule nasávala a vypouštěla vzduch, protože nejbližší stromy se k ní odkláněly a přikláněly. První den viděl onu kouli nad Buchlovem i jeho otec, ale myslel si, že je to Měsíc. Z omylu ho vyvedl skutečný Měsíc, který svítil nad ním. Samotnou kouli zpozorovalo více lidí v blízkém okolí, několik dní před tímto případem.

Dvanáctiletý Jaroslav Novotný z Ostrožské Nové Vsi viděl podivnou kouli i druhý den ráno 8. února. Stála na stejném místě, asi metr nad zemí. Ze strany se jí část odklopila a zevnitř se ozývalo pípání, jako by uvnitř byla kuřata. Pak z ní vyletěly dvě jiskřičky. Jedna se odrazila od okna, druhá štípala chlapce do zápěstí. V polovině pokoje narazil, když chtěl jít za sestrou do sousedního pokoje, zeptat se jí, zda to také vidí, na pružnou bariéru, která nebyla vidět, ale nechtěla ho pustit dál. Bariéra zmizela, až když koule odletěla zpět k buchlovským kopcům (Chřiby). Nebylo to ojedinělé pozorování zářících koulí v regionu. Byly pozorovány také v Bojkovicích, Záhorovicích, Uherském Brodě, Ostrožské Lhotě, Míkovcích, Květně...

Do popisu pozorování těchto dvou UFO, zapadá i další opět fantaskní případ, tentokrát z Prostějovska. I tam se objevila záhadná koule, na které bylo pozorováno ne " zamřížované okénko ", ale, zřejmě něco podobného, popsaného jako zářící síť. Událost se stala 16. ledna 1991, kdy se s neobyčejným UFO setkala žena jedoucí v automobilu, mezi obcemi Lutotín a Služín. " *Myslela jsem, že je to slunce...Koule se však řítíla nebem a objevila se před autem. Tam se ve vzduchu zastavila a začala klesat nad nedalekým lesíkem. V tu chvíli přestal běžet motor*

trabanta. Zdálo se, že povrch koule vypadá jako zářící síť. ", vypověděla reportérům Mladé fronty dnes.

Tyto zářící koule jsou do dneška nejzáhadnější UFO v naší databance. Z celkového počtu zaregistrovaných více jak 200 pozorování UFO z let 1989 – 1991, se jedná o zhruba více jak 46 %. Nejčastější barvou byla oranžová, červená, v méně případech žlutá, bílá, ojediněle i zelená. Jejich velikost byla udávána jako " půl baráku ", nebo jako " garáž ", tyto odhady budou určitě zkrácené, a tak můžeme objektivně konstatovat, že velikost byla větší než u kulových blesků, kde statistika pouze ve 2,3 % udává větší průměr než 100 cm. Domnívám se, že tyto koule proto nemůžeme zařadit, ani co se týče délky jejich pozorování, do kategorie kulových blesků, které jsou pro nás zatím nejlepším případem skutečných neidentifikovaných létajících objektů (UFO), protože neznáme dost dobře mechanismy jejich vzniku a chování. Musíme pravděpodobně připustit, že zářící koule, nebyly přeludy, ale skutečné objekty, či jevy. Dle dvou nezávislých pozorování ze zmíněného případu z Ostrožské Nové Vsi ze 7. a 8. února 1990, a z 17. listopadu 1989 z Horných Záhorian měly koule přes svůj obvod pruhy. Druhý typ zářících koulí měl v sobě jakési " žhnoucí otvory ", jako když se díváme do otevřených kamen na rozžhavené uhlíky. Ty byly pozorovány na Kyjovsku a Prostějovsku.

Co jsou tyto zářící koule, vyskytující se i v historických zprávách, známých již několik staletí? Jsou to snad plazmatické útvary, projevující se zvukovými a světelnými efekty (Ostrožská Nová Ves), chaotickými pohyby, letem sledujícím vedení vysokého napětí (Ostrožská Nová Ves)? Jejich blízkost způsobuje poruchy v zapalování motoru automobilů (Horní Záhoriany, Prostějovsko). Má jejich původ něco společného se sluneční aktivitou?

UFO a polární záře.

Je zajímavé, že tři uvedené případy se udály v období jednoho z nebouřlivějších maxim sluneční aktivity v novodobé historii astronomie: na konci roku 1989, začátku roku 1990 a v roce 1991, v roce sekundárního maxima sluneční aktivity. Výskyt UFO přímo v průběhu polární záře 17. listopadu 1989 činí souvislost UFO se sluneční aktivitou dost pravděpodobnou.

Svou podporu mojí hypotéze, že za UFO stojí jevy kolem polárních září vyjádřil i významný sluneční fyzik Ladislav Křivský, z Astronomického ústavu ČSAV v Ondřejově. Srovnávání výskytů polárních září s výskytem UFO jsme prováděli společně. Některá data pozorování UFO skutečně souhlasí s daty, kdy byla pozorována polární záře, ale na druhé straně se nedá říci, že by popis svědků pozorujících v té době UFO, odpovídal popisu tohoto geofyzikálního jevu. Tvarově je „ příbuznost „ UFO a polárních září problematická, ale u barev, (příklad - oranžová až červená barva koulí a stejná barva polární záře 17. listopadu) se dá určitá souvislost nalézt. Také je nápadná časová kontinuita mezi výskytem září a pozorováním UFO. Z mého výzkumu, vyplývá že např. od 17. do 18. listopadu 1989, byla kromě pozorování polární záře hlášena celkem 3 různá pozorování (včetně UFO z Horních Záhorian). Zdá se také, že s poklesem sluneční aktivity se zmenšuje počet zpráv o pozorování UFO...

Další možnou souvislost s generováním světelných jevů, jejíž původ může být ve zvýšené sluneční aktivitě, můžeme s velkou pravděpodobností pozorovat u události, která se odehrála večer 22. ledna roku 1995, tedy v době, kdy se Slunce dostávalo k minimu 23. cyklu.

Tento případ byl hodně medializován na stránkách Slováckých novin. Na jejich stránkách probíhala čilá diskuze o původu tajemné záře, která se objevila přibližně ve 21.55 min. na několik desítek sekund nad Uherským Hradištěm a okolím. Z devatenácti výpovědí svědků této události, zaslaných do redakce novin, vyplynulo, že záře byla pozorována převážně na severní polovině obzoru, kde mají své teritorium polární záře. Barvy, uvedené svědky, modrá, zelená, jsou také charakteristické pro určité typy polárních září.

Zde je několik postřehů pozorovatelů. Rozsvítilo se jako ve dne, svědkové spatřili panorama lesa, nebo rozpoznali postavu na 3 metry, zář ozářila protější blok domů. Možnou polární září připomínají popisy, jako že světlo přicházelo se shora, záře se rozsvěcovala a zhasínala, světlo nabývalo na intenzitě, dokonce byly pozorovány výbuchy světla. Někomu připomínala záře vlající záclony, měnící intenzitu - typický popis polárních září. Krátká doba úkazu mohla být způsobena tím, že v tomto čase přecházela oblačná fronta a záře mohla probleskovat jen krátce děrami v mracích. Zajímavý je popis zvukových projevů, které záři doprovázely, drnění, až hukot. Při některých zvlášť intenzivních polárních zářích může být slyšet sršení praskot elektrických výbojů, jak tomu bylo v průběhu záře z ledna 1938. Záře ale nebyla jediným tajemným světlem, které se ten večer objevilo.

Rostislav Juříčka z Kunovic popsal, že když sjížděli automobilem od Bánova k Uherskému Brodu, uviděli nad Brodem, nad sídlištěm ve výšce asi 300 m až 500 m velmi jasné a velké světlo oranžové barvy. Byla to tak podivná oranžová koule, že zpomalili a pozorovali jí, a to po dobu asi 20 sekund, než zmizela. Mezi 18. a 19. hodinou byla pozorována směrem z Podolí na Uherský Brod svítící koule, která stála nad obzorem " jako Měsíc v úplňku ". Barva se měnila z červené na oranžovou, světlo pulzovalo. Pozorování trvalo deset minut. Bylo zataženo, proto se koule musela pravděpodobně nacházet pod mraky. Tím ale celý případ neskončil.

Velice cenná informace o pozorování UFO z tohoto dne přišla ze Slovenska od vojenských útvarů. Z celkového hlášení vyplývá, že dne 22.ledna v čase od 1.05 hodiny byl pozorovaný blikající objekt ve velikosti

pětinasobku jasné hvězdy, který měnil barvu přes zelenou, modrou, žlutou a červenou. Objekt byl sledovaný jihovýchodně od Trnavy pod úhlem 20 stupňů. V dalekohledu se jevil jako zelená elipsa a nad ní blikající oranžová koule. Podle armádních zdrojů se nad prostorem nepohybovalo žádné letadlo.

Podle popisu svědků se dá říci, že se s velkou pravděpodobností jednalo o polární záři. Ukazuje na to i od 15. ledna porušené magnetického pole Země. Je ale pravdou, že v roce 1995, kdy se událost stala, už neprobíhalo sluneční maximum, naopak Slunce se blížilo ke svému minimu, které nastalo o rok později. I v tomto období se, ale může Slunce projevovat zvýšenou aktivitu, a pozorování polárních září není výjimkou, jako tomu mohlo být v tomto případě.

UFO jako rozpady družic.

I další typ zdánlivého UFO, souvisí se sluneční aktivitou. V průběhu vysoké sluneční aktivity přibývá zániků družic v hustých vrstvách atmosféry. Pozorování světelných jevů doprovázející zániky družic je poměrně často zaměňováno za UFO. Rozpadající se a hořící úlomky mohou připomínat „koncová světla „UFO, tak, jak tomu bylo 2. prosince 1983, kdy velké množství lidí na celém území republiky i mimo ní, v Polsku a Německu, pozorovalo tři světla ve tvaru trojúhelníku. Této události věnovala velkou pozornost Mladá fronta ze 14. ledna 1984.

V článku ing. Karla Pacnera jsou uvedena svědectví lidí, kteří popisovali pozorování svítícího bodu, který se : *objevil na západním horizontu mezi 19.3. až 20.00. V určité výšce se však rozdvojit, přičemž se v okamžiku rozdvojení objevil na prvním bodě na chvíli (asi na dvě sekundy) světelný chvost a druhý bod zanikl, což vypadalo, jako když se vypnou vyhořelé raketové motory. Avšak první světelný bod se začal postupně rozdělovat do tvaru pravidelného trojúhelníku až do zmizení za východním horizontem letěl v nezměněném uspořádání....pod světly se rovnoběžně za nimi pohybovalo něco neurčitého, co připomínalo chvost komety.*

Objekt se podařilo vysvětlit zánikem předposledního stupně nosné rakety spojové sovětské družice Gorizont 8.

Při zvýšení sluneční aktivity ve vrcholu slunečního cyklu v období 1989 - 1991, se zvýšil i počet zanikajících družic. Zvýšená aktivita zániků družic vyvolá vícero světelných jevů v atmosféře. Bylo celkem logické, že při vysoké sluneční aktivitě na začátku devadesátých let byly zániky družic častější....

18. ledna 1991 vzrušil obyvatele severní a jižní Moravy nápadný světelný objekt pohybující se po obloze popsaný svědky jako kometa, sestřelené letadlo či plamen ze svařovacího agregátu. Jak se ukázalo, jednalo se o zánik posledního stupně sovětské nosné rakety družice Kosmos 2122.

18. ledna 1991 ve 23.20. hod. jsem uviděl asi v 50. st. úhlu nad JV obzorem velké, velmi intenzivní bílo – modře zářící těleso. (asi jako bílá světlice). pohyb po obloze připomínal let družice. Asi 30 st. nad obzorem se za tělesem vytvořil poměrně krátký bíle zářící ohon (podobný jako kondenzační páry za letadlem). nížko nad obzorem se po pravé straně tělesa vytvořila druhá bíle zářící stopa – rovnoběžná s první. Vzdálenost obou stop by se dala porovnat s výškou tel. vysílače na obzoru. Celé pozorování trvalo asi 25 sekund. Jsem přesvědčen, že šlo o zánik velkého tělesa při vstupu do hor. vrstev atmosféry – ještě nehořelo . Citovali jsme z dopisu akademické malíře Aloise Baránka, který rozpad pozoroval z Valašských Klobouk. Toto svědectví je cenné, protože velice přesně zaznamenává pozorovaný let objektu. Z takového popisu, je potom možné vycházet při stanovení pravděpodobného původu UFO, v našem případě rozpadu družice. Cenným zdrojem informací byl i přiložený náčrt letícího tělesa a mapkou s půdorysem jeho dráhy nad částí tehdejšího Československa.

Druhý případ spojený s pozorováním rozpadu této družice je svědectví řidiče z Havlíčkobrodska, který, “ *když přijížděl po silnici ke Svinnému, viděl už od křížku, jak proti němu po jeho straně jede motocyklista z „ neztlumeným světlem „. a jede jako blázen. Když už viděl, že střet je nevyhnutelný, zastavil, svezl se pod sedačku a čekal na náraz. Najednou uviděl, jak se světlo přiblížilo na několik centimetrů od předního skla, jak ho obeplulo nad střechou a jak se za ním táhne, něco jako ohon komety.* Citovali jsme z publikace *UFO i nad Československem* (Praha 1991) autorů Vladimíra Lišky a Ladislava Lenka, kde jsou publikována pozorování UFO soustředěné v databázi projektu Záře. Svědectví z Havlíčkobrodska ukazuje, k jakým extrémům výkladu jevu může dojít. Je pravděpodobné, že k iluzi, že světlo letí těsně nad vozovkou, došlo skreslením při pohledu přes čelní sklo automobilu. A UFO bylo na světě. Tento případ ukazuje, jak matoucí mohou být některá pozorování. Jen pro zajímavost k rozpadu družice došlo jen 2 dni po pozorování koule na Prostějovsku.

UFO nad Valašskými Klobouky.

Dne 29.11. 1989 navečer, byla desítka náhodných pozorovatelů svědkem „ dvou obletů „ neznámého objektu nad Valašskými Klobouky. “*O půl šesté jsem náhle zahlédla z okna dost velké pohybující se těleso, které se divně točilo a které mělo dost výrazné červené světlo, které jako by blikalo. Bylo to podivné. Neboť to neletělo přímočaře, ale houpatě a točilo se to, proti pohybu hodinových ručiček „.* Referovala o pozorování neznámého objektu ve večerních hodinách nad Valašskými Klobouky jedna ze svědkyň, Ludmila Řepová.

Po půl hodině se UFO objevilo znovu, to už ho pozorovalo více lidí. Přiletělo opět z východu a tam se

také ztratilo. Svědkyně, z jejíž výpovědi jsem citoval, tvrdila, že v době, kdy chodila na noční směny, pozorovala družice i pády meteorů, ale dosud však nic takového, jako onoho večera, neviděla. Další žena, doplnila popis UFO o bílý odlesk, který byl na jeho spodní části, to pravděpodobně navodilo představu tvaru banánku.

V časovém rozmezí 17.50 - 18.30 hod. byly pozorovány pravděpodobně dva oblety UFO ve výši cca 30 stupňů nad obzorem. Podle pozorovatelů mělo UFO velikost Slunce. Lze předpokládat, že oba oblety bezprostředně na sebe navazovaly, přičemž každý mohl trvat asi 30 min. Protože byl pozorován kývavý pohyb " jako na vodě ", lze usuzovat, že UFO mohlo letět poměrně nízko. Podle výpovědí se předmět pozorování zvedal jedním směrem, při zatáčce. Svědkové tvrdili, že ho viděli ze spodu, ale také z boku, takže musel letět pravděpodobně nízko. Ale po zkušenostech z pozorování rozpadu družice z ledna 1991 z Havlíčkovobrodské, víme, jak zrádné je posuzování výšky letícího tělesa na obloze. UFO nevydávalo žádný zvuk. Podle líčení některých svědků mělo " okna ", z kterých vycházelo světlo, jako když se díváme do kamen na rozžhavené uhlíky. Nebyly však vidět ani plameny, ani oheň.

Jeden z pozorovatelů, syn hlavní svědkyně, nakreslil to, co viděl v podobě jakého si trojúhelníku, připomínající tzv. belgický typ UFO. Všechny tři kresby, které mám k dispozici se liší i počtem světél, byly tři, nebo jedno, protože rotace UFO mohla způsobit iluzi existence více světél. I ve výpovědích se objevily rozpory, není jasné zda blikání světla vzniklo rotací, nebo pulzací zdroje. Jedno z vysvětlení, že se jednalo o osvětlené rogalovo křídlo, je dosti nepravděpodobné. Spekulovalo se také, zda to nemohly být zkoušky vojenských letounů s technologií „ stelh „, či tajemné sovětské vzducholodě transportující u nás předtím umístěné rakety.

Pravděpodobně podobné UFO, tři červená světla ve tvaru trojúhelníku, pozorovali téhož dne i ve Žďáru nad Sázavou. Velice podivuhodné na celém případě je také to, že ve stejný den a stejnou hodinu vzrušilo pravděpodobně UFO „ valašsko klobouckého „ typu náhodné svědky v Belgii. I zde došlo ve výpovědích v rozporu v popisu UFO. Trojúhelníková konfigurace světél s jedním uprostřed s velkými manévrovacími schopnostmi, na straně druhé, tmavá hmota ve tvaru bochníku s 6 až 8 žhnoucími otvory, tak bylo popsáno UFO pozorované 12. října 1989 po 22. hodině ve Verviers. Tomuto „ typu „, by odpovídal pozorování paní Řepové z Valašských Klobouk. *Poprvé z kuchyně jsem to zahlédla takto: Vypadalo to, že to není celé, ale díravé, a to světlo v nich blikalo.*

UFO přiletá z diskotéky, aneb jak z IFO udělat UFO.

„ Rotující kruh o průměru asi 200 metrů spatřili minulý pondělí pět minut po půlnoci manželé z Luhačovic. Objekt tiše stál na obloze a asi stovka bílých bodů po jeho obvodu připomínala přerušované světlo stroboskopu. Přibližně po půl hodině objekt zmizel. Manželé své pozorování oznámili hvězdárně v Uherském Brodě. Zatím nemáme další svědky, a tak zle těžko usuzovat, o jaký jev se jednalo.“ uvedl její vedoucí Rostislav Rajchl.

Tento text dopisu, který jsme obdrželi na hvězdárnu otiskla Mladá fronta dnes v létě 1993 pod názvem *UFO v lázních*. Dopis obsahoval náskres, který nápadně připomínal létající talíř.

Zastánci existence mimozemských civilizací, jejichž vyslanci přiletají na palubách UFO k Zemi, aby nás zkoumali, byli zklamáni. Poslední výzkumy totiž překvapivě naznačují, že by UFO mohlo být pozemského původu vznikající jako produkt zábavního průmyslu. Tenkrát, bylo to v létě roku 1993 přišlo na uherskobrodskou hvězdárnu mnoho hlášení z Luhačovic a okolí o rotujících světlech, které se objevují ve večerních a nočních hodinách. Pozorování byla velice sugestivní. Díky sdělovacím prostředkům, kterým hvězdárna tato pozorování poskytla se UFOni za několik dní telefonicky ohlásili. Byli to provozovatelé diskotéky na Kulturním domě Elektra v Luhačovicích, kteří umístili na střechu objektu světelnou reklamu. Domnívám se, že to bylo, když ne první, tak alespoň jedno z prvních publikovaných pozorování diskotékových světél zaměněných za UFO, publikovaných v naší republice.

Další podobné události na sebe nedaly dlouho čekat. Zřejmě záměnou za UFO vyvolanou diskotékovými světly bylo pozorování svazku světél otáčejících se ve tvaru „ létajícího talíře „, z Nesovic ve směru zhruba na Uherské Hradiště. Sama pozorovatelka se přiklání k názoru, že šlo zřejmě o diskotéková světla. Nicméně její upřesňující přirovnání, že svazek světél měl tvar kytice, je v souvislosti s diskotékovými světly používán.

Jedné červencové noci v roce 1994 se na Znojemsku objevila pohybuující se tajemná velká svítící tělesa. Byla pokládána za invazi z vesmíru. *" Jenže pak začalo poprchávat a kapky deště zviditelnily kužel světla. To už mi došlo, že světelný efekt zřejmě vyvolává nějaký silný reflektor "*, svěřil své pocity MF Dnes pracovník meteorologické stanice v nedalekých Kuchařovicích. Reflektor znojemského discoklubu Manhattan, původce světelné show na obloze, způsobil tenkrát v obcích okolo Znojma doslova pozdvižení, někteří lidé se přiznali, že dokonce stěhovali postele do suterénních místností a jiní se snažili doma zabarikádovat. Ti, co byli venku před světly utekli domů. V noci z 29. na 30. prosince roku 1994 pozorovali obyvatelé Lomnice nad Lužnicí dvě světelné kružnice, které se v sedmisekundových intervalech otáčely vpravo a vlevo. *" Vyběhli jsme z domu jen v tepláčkách a pantoflích, a tak bylo moc dobře, že nepřistáli ufoní, to bychom byli málo reprezentativní vzorek lidstva "*, svěřovali se někteří očití svědkové redaktoru deníku Práce. Svazek paprsků, který vycházel z lesa ve směru od Novosedel, kde probíhala diskotéka. I armáda byla v pohotovosti, vyslala z Čáslavi stíhače, kteří zjistili, že paprsky přicházejí od Země. Takových to zpráv přibývá úměrně s rozvojem zábavního průmyslu u nás.

Pokud je večer jasno, je možné pozorovat na obloze křížující reflektor, tak jak je tomu nad lesem Chrátka západně od uherskobrodské hvězdárny. Jakmile se zatáhne, světelný kužel ztrácí jako by na intenzitě, ale jeho světlo se promítá na mraky do podoby světelných kruhových ploch neohrazených kontur. Záměna za UFO je dokonalá. Výsledný efekt závisí pouze na oblačnosti. Dnes jsou tato světelná show běžná, nikdo se nad nimi nepozastaví. Poslední invazi diskotékových UFOů jsme zažili v souvislosti se zprovozněním nočního podniku v Březůvkách u Zlína. Dlouho se spekovalo co to může být. Vystrašení lidé se obraceli na hvězdárnu (a to nejen telefonicky, ale osobně), kde jsme jim podávali uklidňující vysvětlení, že se jedná o světelnou reklamu. Dlužno podotknout, že takovou reklamu si, protože se o spekulacích o původu světel psalo i v novinách, majitel podniku nemohl přát lepší. Kdy je příhodná oblačnost mohou obyvatelé Uherského Brodu pozorovat vysoko na obloze černý obdélník v bílém kole. To není UFO, ale stín zrcadla na lávce přes nádraží a bílé kolo, přebytečné paprsky z reflektorů umístěných na pilířích, které se neodrazily od zrcadla na pochůznou plochu lávky.

Závěr aneb trochu teorie nikoho nezabije.

Některá UFO vlastně vůbec neidentifikovatelnými objekty nejsou. Jsou to tělesa objevující se na obloze již přes 4 miliardy let , například planeta Venuše, která se už několikrát stala létajícím talířem mimozemšťanů a dokonce narušitelem vzdušného prostoru naší republiky. Záměna kosmických těles na obloze s UFO vyplývá z neznalosti. Není nic neobvyklého, že lidé, kteří přijdou na hvězdárnu se ptají, co mohou pozorovat, přitom je zataženo a byly případy, kdy i drobně mrholilo.

Svěddecké výpovědi jsou alfa a omega výzkumu UFO. Pokud chceme důvěryhodně zkoumat existenci UFO, jehož vnějším projevem jsou například anomální světla na obloze, pak si musíme uvědomit, že vychází a jediné získávané informace jsou od náhodných svědků, netušících, že se v příštích okamžicích stanou pozorovateli nějakého, pro ně zvláštního světelného jevu na obloze. Nyní závisí na jejich inteligenci, znalostech a fantazii, jak s pozorováním naloží při jeho popisování. Mnohdy jsou tyto informace ještě zprostředkované přes několik osob, což původní informaci s velkou pravděpodobností zkreslí. Samotné vnímání jevů na obloze lidmi, kteří se běžně o oblohu nezajímají, je paradoxně dvojí. Je to jednak údiv, že při zatažené obloze není možné pozorovat kosmická tělesa, s touto představou se na hvězdárně setkáváme často. Na druhé straně ze získaných zkušeností z výpovědí lidí vyplývá , že jsou citliví reagovat na jevy výjimečné, které se na obloze objevují sporadicky, jako např. polární záře, stopa jasného meteoru. Tato pozorování jsou schopni v určitých mezích seriózně popsat. V rámci objektivitu musíme ale připomenout, že u lidí zabývajících se častým pozorováním oblohy, jako jsou astronomové a jejich amatérští kolegové, je pozorování UFO minimální , což vyplývá z úrovně znalostí jevů na obloze.

Nejdůležitější ve zpracování přijaté informace o UFO je oddělení šumu, tedy té části informace, která byla pozorovatelem UFO znehodnocena neznalostí, např. určení výšky UFO, jeho průměru, barvy, směru, ale také dosti podstatně ovlivněna jeho fantazií. Věc je ještě komplikována tím, že si mnohdy, získané informace z výpovědí svědků pozorující UFO, těžko můžeme ověřit. Pokud by se nám šum podařilo dostatečnou mírou zkušeností z prošetřování pozorování UFO odstranit, potom by nám měla zůstat informace velice pravděpodobně vykreslující realitu pozorovaného jevu. To, je ale jen zbožné přání. Největší nebezpečí spočívá v tom, že zkreslené informace o UFO se mohou stát základem k vytvoření teorie o původu a podstatě zkoumaného UFO, která se pak stane ve svém důsledku na hony vzdálená skutečnosti. Toho si ale musíme být vědomi, a s tímto rizikem musíme pracovat.

Bohužel nejrozšířenější názor mezi veřejností je, že UFO představují mimozemské dopravní prostředky a tento předpoklad se stal jakýmsi tabu a výchozím faktem pro další úvahy o původu UFO. Pokud chceme, ale seriózně zkoumat danou problematiku, celý proces je ale mnohem komplikovanější. Ze své zkušenosti můžu říci, že výzkum UFO ve variantě nezahrnující mimozemšťany je někdy dobrodružnější a tajemnější, než by se na první pohled čekalo. Luštění podstaty anomálních světel na obloze je vlastně hledání souvislostí mezi UFO a nějakým jevem, který se chová podobně jako pozorované UFO, jeho podstatu však na rozdíl od UFO známe. Jen tak bude možné poodhalit tajemství UFO. V našem případě jsme řešení identifikace některých UFO spojili se sluneční aktivitou. Dovolím si nakonec použít definici UFO, jak jí formuloval přední český popularizátor astronomie Jiří Grygar. Neuškodí, když si jí připomeneme.

„ Pro mnoho lidí slovo UFO už splyvá s vysvětlením, že jde o projekt, nebo projev cizích civilizací. To je však třeba přísně rozlišovat, i kdybychom připustili, že teoreticky mohou UFO existovat, znamená to neidentifikovatelné létající objekty, které nelze vysvětlit známými principy fyziky nebo astronomie. – to je jeden pojem. Tvrzení, že jde o projevy cizích civilizací, je pouze jedním z alternativních vysvětlení jevu UFO. “

